

VALIO Nepriklausoma Lietuva! SULAIKUS TREČIOS METINĖS SAVO NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS

VASARIO 16 d. 1918-1921 M.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO AKTAS

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario mėn. 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybės šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo m. 18-23 d. 1917 metais, SKELBIA ATSTATANT NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVOS VALSTYBĘ SU SOSTINE VILNIUJE ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drange Lietuvos Taryba pareiškia, kad LIETUVOS VALSTYBĖS PAMATUS IR JOS SANTYKIUS SU KITOMIS VALSTYBĖMIS PRIVALO GALUTINAI NUSTATYTI KIEK GALIMA GREČIAU STEIGIAMASIS SEIMAS, demokratiniu būdu visų jos gyventojų išrinktas.

Vilnius, vasario 16 d. 1918 m.

Lietuvos Tarybos nariai:

Dr. Basanavičius, K. Bizauskas, M. Biržiška, S. Banaitis, P. Dovydaitis, St. Kairys, P. Klimas, D. Mažinauskas, V. Mironas, St. Narutavičius, A. Petrusis, Dr. J. Šaulys, K. Šaulys, J. Sernas, A. Stulginskis, A. Smetona, J. Smilgevičius, J. Staugaitis, J. Vailokaitis, J. Vileišis.

Vasario 16 dieną vėl visi suėjome į bendrą posėdį ir visai jau neatsižvelgdami į tat, ar vokiečiams patiks, ar ne, esame paskelbę savo Lietuvos nepriklausomybės aktą. Visi buvome sujudinti ir atsistoje tvirtai pasižadėjome ginti tą nepriklausomybę. Musu akto vokiečiai neleidė, bet jis vis dėlto po pasaulį pasklydo. Pasirašę visi po šiuo aktu, prašėme D-ro Basanavičiaus net plunksną, kuria rašėme, ir Tautos Muzeją padėti.

Mano nusimanymu, 1918 m. vasario 16 d. buvo tat reiškus Lietuvos demokratijos laimėjimas, tos demokratijos, kuri kovoje už savo krašto teises nepriešdžia jokių žeminančių ją kompromisų (nusileidimų).....”

JONAS VILEIŠIS,

(„L. Ukininko“ 1919 m. N5).

D-ras D. Alseika. VILNIUS IR LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ

Vasario 16 dieną 1918 metų Vilniuje Lietuvos Taryba paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Patiems skelbėjams tuomet dar nepriklausomybės idėja buvo graži svajonė, rimtai mažai beveik dešimtį kartų už mus kas tikėjo, kad Lietuva jau tikrai už metų-antrų bus nepriklausoma valstybė. Bet tuomet niekas neabejojo dėl Vilniaus. Mes draugų beveik neturime. Niekam ir į galvą neatėjo mintis, kad Lietuva nors ir laikinai kiek yra užinteresuota Lietuva, gali būti be Vilniaus. Šiandien, bet ne dabai, ne paskolos neačiu musų tautos kovai ir pasi-duoda. Vilniuje ir buvusiojo šventimui, ačiu liaudies susipratimui, ačiu susidėjusioms politinėms aplinkybėms dėlei pasaulinio karo ir Rusijos revoliucijos ir musų inteligentų mokėjimui tas aplinkybės išnaudo-ti, turime laisvą, nepriklausomą Lietuvą, bet turime be Vilniaus. Šiandien galingos pasaulinės valstybės turėjo jau atkreipti atyda į Lietuvą ir net jau turėjo pripažinti de jure nepriklausomomis suverenėmis valstybėmis Latviją ir Estoniją. Musų valstybės pripažinimas tulam vių, kaip Lietuvos taip ir laikui atidėtas, kol nebus išriš-tas Vilniaus klausimas. Vil-

nus tapo kliutimi musų pripažinimui. Vilnių turi užgrobe lenkai ir nori jį prijungti prie Lenkijos, o jei ir sutiktų palikti Vilnių Lietuvai, tai tik su ta sąlyga, kad visą Lietuvą taip surišti su Lenkija, kad iš Lietuvos nepriklausomybės beliktų tik viena svajonė. Iš pirmo atžvilgio rodos ir vilties nėra, kad Vilnius būtų musų. Lenkų graži svajonė, rimtai mažai beveik dešimtį kartų už mus kas tikėjo, kad Lietuva jau tikrai už metų-antrų bus nepriklausoma valstybė. Bet tuomet niekas neabejojo dėl Vilniaus. Mes draugų beveik neturime. Niekam ir į galvą neatėjo mintis, kad Lietuva nors ir laikinai kiek yra užinteresuota Lietuva, gali būti be Vilniaus. Šiandien, bet ne dabai, ne paskolos neačiu musų tautos kovai ir pasi-duoda. Vilniuje ir buvusiojo šventimui, ačiu liaudies susipratimui, ačiu susidėjusioms politinėms aplinkybėms dėlei pasaulinio karo ir Rusijos revoliucijos ir musų inteligentų mokėjimui tas aplinkybės išnaudo-ti, turime laisvą, nepriklausomą Lietuvą, bet turime be Vilniaus. Šiandien galingos pasaulinės valstybės turėjo jau atkreipti atyda į Lietuvą ir net jau turėjo pripažinti de jure nepriklausomomis suverenėmis valstybėmis Latviją ir Estoniją. Musų valstybės pripažinimas tulam vių, kaip Lietuvos taip ir laikui atidėtas, kol nebus išriš-tas Vilniaus klausimas. Vil-

prisieina kalbėti ir apie pirmu du klausimu, nes kad ir mažai, bet yra tokių lietuvių, kurie pareiškia, kad galima ir be Vilniaus apsieiti, arba, kad nieko kito nebelieka, kaip tik dėtis su lenkais.

Išsižadėti Vilniaus mes negalime ne tik jau delto, kad Vilnius yra mums brangus kaip istorinė mus sostapis ir kad Vilniuje prasidėjo tautinis atgimimas, bet labiausiai delto, kad Vilnius ir Vilniaus kraštas yra apgyventas bei daugumoj nesupratusiais ir ištautintais lietuviams, bet vis-gi lietuviams. Vilniaus krašto gyventojų dauguma, kaip rodo visos statistikos dar tik prieš 70 metų, vadino save lietuviais. Jei musų dvarponiams ir lenkams ar sulenkėjusiems kunigams su caro valdžios pagalba pasisekė to krašto liaudį sulenkinti ir laikyti jį tamsuioj, tai mes dėlei to negalime šiandien nuo to krašto atsiskirti, ir pateisinti tų ponų darbus. Vilniaus negalime išsižadėti taipgi delto, kad be Vilniaus Lietuva visai negali tapti bentkiek stipri nepriklausoma valstybe, tuo labiau, kad yra dar nevisai aiškus klausimas su Klaipėda. Jei Vilnių valdys lenkai, tai mes neturėsime tiesioginio susisieki-mo su Rusija, o tai reiškia neturėsime tranzito iš kurio gali būti didelis valstybei uždarbis. Negalės taipgi vystytis musų pramonė ir prekyba, nes joms pačioj Kauno Lietuvoj ir vietos užtekčiai nebus ir nebus kur išdirbinių vežti, jeigu mums tą išvežimą varžys lenkai, o Rusai kuriems visko šiandien trūksta, be abejoj su laiku turės daug daiktų pirkti. Neturėdami Vilniaus mes niekuomet nerūsus, kurie supranta gerai, kad jiems geresnis išrokavimas būtų su Lietuva. Bet vis-gi kaip ne kaip Lenkijos šalininkų Vilniaus žemėje yra labai daug ir mes turime į tą domę atkreipti. Lenkų darbas tame krašte per keleta šimtų metų ant nieko nenuėjo. Nevaržė jų darbą ir rusų valdžia, o kuomet jau jie tame krašte pradėjo viešpatauti, tai jau šimtus milijonų savo markių leido tam reikalui. Musų dvarponiams ir Lenkijos valdžiai būtina norėjosi visus gyventojus padaryti lenkais. Sulenkinti ar lenkai kunigai uoliai toj pakraipoj darbovisi.

Šiandien alijantai nori Vilniuje ir Vilniaus krašte daryti plebiscitą. Demokratingas ir teisingas plebiscitas gali būti tik tuomet, jei jis yra daromas pas bent kiek apšviestus ir susipratusius žmones. Jei lenkai turėjo tiek daug laiko varyti savo politiką Vilniaus krašte laikydami žmones tamsuioj, tai mums bent keleta metų turi būti duota tas kraštas valdyti ir apšvietimas ten platinti. Ant plebiscito dabar mes jokių būdu sutikti negalime, bet tas nereiškia kad nėra reikalo jau dabar varyti ten susipratimo darbą. Jeigu daga su ginklais mes Vilnių atvaduosime, mes negalėsime moraliai turėti Vilnių ir Rytų žemes, jei didelis gyventojų skaičius bus mums priešingi. Negalime 20 amžiuje su durtuvais valdyti ir su durtuvais susipratimą platinti. Mes platinami susipratimą per knygas, laikraščius ir pasikalbėjimą, tu rime patraukt musų pusę savo sulenkėjusius viengencius ne tik delto, kad toks musų interesas, bet ir kad toks jų interesas.

Ar Lietuva gali daryti dabar sutartį su Lenkija? Kol lenkai negrąžins užimtų Lietuvos žemių apie jokią sutartį su Lenkija negali būti ir kalbos. Negalime sutikti ant tų sąlygų, kokias šiandien lenkai mums siulo. Tos sąlygos (ir tai tik kairiųjų ir pažangiųjų lenkų, nes dešinieji nori, jei nepavyks visos Lietuvos, tai bent Vilniaus kraštą visai sujungti su Lenkija) yra maž-daug tokios: turi būti didelė Lietuva su Minsku (jei tik galės jį gauti), Vilniaus krašte viešpataujanti tauta turi būti lenkai, lenkams turi būti duotos visokios privilegijos, Lietuva turi padaryti su Lenkija finansinę, ekonominę ir karo konvencijos — vadinasi lietuviai turėtų dalyvauti Lenkijos vedamose karėse, prisidėti prie jų skolų apmokėjimo ir taip toliau. Žinant Lenkijos padėtį, jei ji turi apie 200 milijonų dolarių skolas, kad už vieną šimtą lenkų markių šiandien duoda tik 12 centų, kad Lenkijos eksportas yra 80 kart mažesnis už importą, kad Lenkija turi daugybę priešų — kiekvienam lietuviui turi būti aišku, kad Lietuvai būtų prauztis, jei musų valdžia padarytų tokią sutartį su Lenkija. Ant kokio nors lenkų nusileidimo, nėra ko tikėtis, kol lenkai valdo musų rytų žemes, kol jie bent kiek turi pajėgų ir kol juos remia Prancija.

Pasileika tik kovos kelias. Neprivalome žinoma mes jiems tuoj liepti ir lietuviškai pradėti prasti kaip vien tik kova kalbėti. Ne tas yra šiandien svarbu, bet tas, kad jie jaustų to krašto piliečius, kad jie su-prastų, kad jie patys dalivaus krašto valdime, kad jie tokie būdu galės patys pagerinti savo skurdų gyvenimo nelaukiant, kaip ubagai dovany iš Lenkijos, kurių žinoma ir negautų. Tokiais keliais mes turime žengti prie Vilniaus ir visų Rytų žemių atvadavimo ir aš pilnai tikiu, kad taip darant mes tikslą pasieksime.

Vilnius šiandien yra musų tikros ir tvirtos nepriklausomybės obalsis. Tik turėdami Vilnių mes galėsime būti tikri savo laisvės ir nepriklausomybės.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IS LIETUVOS

Kaip pereitame „Tėvynės“ num. buvo minėta, kad Santarvės Aukščiausioji Taryba pripažino pilną nepriklausomybę Latvijos ir Estonijos, o Lietuvos ir Gruzijos pripažinimo klausimą atidėjo tolimesniam tyrinėjimui, tad minėta Taryba ir užbaigė savo konferenciją nieko galutinio nepasakiusi apie Lietuvos ir Gruzijos klausimą. Vadinasi Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas paliktas „tyrinėjimui“.

Šitoks pasielgimas Santarvės imperialistų meklėjų turės įtikinti ir tuos lietuvius, kurie dar tikėjo Santarvės politikos žmoniškumui, jog Lietuvos imperia neverta ko nors tikėtis iš šitų imperialistų, nes šitoks „tyrinėjimas“ aiškiai vaizduoja prie ko vedama. Vis dar mat neustojama vilities, kad kaip nors pavyks Lietuvą sugrąsti į išbadėjusios ir skolosse paskendusios Lenkijos narsus. Kas žino ar dar toliau Lietuvos vyriausybė vaidins tą savo tragikomediją su Tautų Sąjunga, biederėdama dėl jokios realės vertės neturinčio plebiscito? Ar nevertėtų nors kartą parodyti Santarvės imperialistams tikrąjį Lietuvos liaudies nusistatymą santykiuose su Lenkais, pareikalaujant, kad išskraustytų iš Lietuvos visi Lenkų agentai — visoki Santarvės atstovai? Nors lietuviai yra kantiškos žmonės, tačiau visam kam yra saikas ir Lietuvos žmonių kantrumas gali kada nors išsitemti.

AMERIKONŲ SPAUDOJE

Pranešimu iš Paryžiaus, naujai pripažintos valstybės Latvija ir Estonija pakvietė Lenkiją ir Lietuvą į konferenciją Rygon, kuri turės įvykti tuojau po to, kai Rusų-Lenkų taika bus galutinai užbaigta. Šitos konferencijos tikslu yra užmegsti ekonominius ryšius, kas, manoma, bus pagrindu ir politikos vienybės tarpe Pabaltijos valstybių ir Lenkijos, ko dabar negalima pasiekti. Lenkai ir Lietuva sutikusios dalyvauti minėtoje konferencijoje, pirmieji tikėdamiesi pasekmingesnės taikos su Rusais, o antrieji tikėdamiesi, kad jų kaimynai padės jiems išreikalauti iš Anglij ir Prancūzų de jure pripažinimą jų nepriklausomybės.

Du svarbiausi klausimai, kurie bus svarstomi šioje konferencijoje, yra sekanti: nustatymas muitų, kurie jima importą ir eksportą ir susitarimas dėl transporto ir susisiekimo gėlių kelių.

Tačiau kadangi svarbiausiu transportacijos ir susisiekimo centru tarpe Pabaltijos Valstybių ir Lenkijos yra Vilnius, tad reikia abejoti, kad šita konferencija galėtų duoti kokių nors realių išdavy, kol Lenkai neat-sisakys nuo savo kryžieviškų siekių ir neišsinešdins iš Lietuvos sostinės Vilniaus.

Paryžius, vas. 4 d. — Sulig pranešimo Prancūzų užsienio reikalų biuro, gauta iš Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerio sutikimas daryti plebiscitą Vilniaus apielinkėje. Lietuvos Ministeris taip-gi prašė Tautų Sąjungos tarpininkystės gavimui tokio sutikimo ir iš Lenkų. Tuo tarpu Tautų Sąjungos kariuomenė, kuri turės prižiūrėti plebiscitą, yra sulaukta Kliaipėdoje, o kita Dancige.

Lietuvos valdžia buk prašusi Tautų Sąjungos, kad ji sužinotų, ar Lenkai neprisidėtų kartu reikalauti Rusų Sovietų valdžios, kad ji ištrauktų savo pasipriešinimą siuntimui svetimos kariuomenės į plebiscitui skiriamas vietas ir kad leistų Tautų Sąjungos kariuomenei vykti į minėtas vietas.

Šitos žinios teisingumui negalima pilnai įtikėti dėl sekančių priežasčių: 1) Ji pačina iš Paryžiaus, kurio žinios linki Lietuvos niekuomi nesiskiria nuo Varšavos žinių, 2) Jau kartą Tautų Sąjunga buvo paleidusi panašias žinias, kurios vėliau pasirodė neteisingomis ir 3) Negalima tikėti, kad Lietuvos vyriausybė išdrįstų lauzyti Lietuvos žmonių valią, kurių griečiausiu nusistatymu yra prieš plebiscitą Vilniuje.

Bernas, vas. 5 d. — Šveicarijos valdžia svarsto Tautų Sąjungos prašymą, kad būtų leista pergabenti per Šveicariją Anglijos, Ispanijos ir Italijos kariuomenės dalis, kurios vyksta prižiūrėjimui Vilniaus apielinkės plebiscito. Tačiau yra spėjama, kad Šveicarijos valdžia šitą prašymą atmesianti, nes ji norinti išlaikyti savo neutralitetą šiame klausime ir pagaliau ji manant, kad šitai kariuomenei nebūtinai reikia pereiti per Šveicarijos teritoriją. Jei Šveicarijos valdžia ir sutiktų perleisti šitą kariuomenę per savo teritoriją, tai yra manoma, kad Šveicarijos geležinkelių darbininkai atsiskyrę aperuoti traukinius.

Svarbiausiu pasipriešinimo punktu priešais šitą Tautų Sąjungos prašymą yra, kad nėra užtikrinimo, jog šita kariuomenė, kuri siunčiama neva ramybės palaikymui, nebus įtraukta į kovas, kuomet nuvyks Vilnius.

Paryžius, vas. 5 d. — Vakar formaliai pareiškė Lenkijos prezidentas Pilsudskis, kad Lenkų „sukilusi“ kariuomenė tuojau bus ištraukta iš Vilniaus, kuomet bus galutinai nuskirta met bus galutinai nuskirta diena plebiscitui ir kuomet Tautų Sąjungos tarptautinė kariuomenė atvyks į plebiscitui skiriamas vietas.

Vilnius, I. 10. Pradėjo eiti naujas gudų laikraštis „Nasza Dumka“ remias lietuvių. Visos tautos, išskyrus lenkus, paskelbė boikotuosi rinkimus į Vilniaus seimą. E. Vileišienė ir mokiniai vis dar tebe laikomi kalėjime.

SLA. KONKURSAS

— Man net ranka nutirpo besirašant ant SLA. narystės paliudijimų, — rašo gerb. SLA. Prezidentas S. Gegužis — tačiau pradedu įsitikinti, kad tas mano darbas gali būti bereikalingas, nes nesimato reikalingo darbštumo SLA. konkurso darbuotojų. Todėl šiūmii tą savo darbą pertraukiu, nes pasirodo, kad SLA. nariai nemoka pasi-naudoti jiems siuloma auksine proga.

Palauk truputį mister prezident — palauk! Nejaugi Tamsta manai, kad toks didelis darbas, kaip konkurso laimėjimas galima atlikti viena diena. Pagaliau negalima nei kaltinti gerb. Gegužio, kad jis taip „desperatiškai“ išsireiškia apie SLA. darbuotojus, nes jisai yra toli nuo Centro ir negali pilnai įžiūrėti tos karštos darbuotės, prie kurios rengiasi visi SLA. aktyvesni nariai.

Tačiau mes gerai permatydami tą milžinišką „rush“, kuris pamažu atslenka, drįstame gerb. SLA. prezidentui į ausį štai ką pasakyti:

— Mister prezident, jeigu nenori dirbti ilgesnių valandų „overtajaus“, kuomet kasdien reikės į Centrą siųsti po tukstantį narystės paliudijimų, tai dabar „goied“ rašykis ant jų nepaisant, kad ir koja nutirptų, netik ranka. Darbas konkurso eina pirmyn visu smarkumu. Štai ką rašo vien 30 kp. organizatoriai:

— Turbut Tamstos manėte, kad mano vardą veltui prašėte į konkurso? — rašo gerb. Vytautas A. Kerševičius iš Scranton, Pa. — Mat aš neturiu laiko bereikalingai rašinėti ir vien tusčiais žodžiais nemyliu kalbėti. Aš tikiu į darbą. Iki sausio 30 d. prirašiau 7 naujus narius. Tiesa maža tai skaitlinė, tačiau tuo patim laiku pasidariau sau tinkamos dirvos del 25 naujų aplikantų. Taipgi iškar-to galėjo pasirodyti Tamstoms, kad aš nieko neveikiu, dar ir dėlei tos aplinkybės, kad musų kuopos antras organizatorius irgi labai darbštus žmogus ir turintis plačias pažintis šiame mieste, todėl gal jisai jau dėstus naujų narių gavau. Vietnoks aš pareiškiu, kad aš tikiu į sekančių obalsį: ne tas laimingas kas gerai pradeda, bet tas, kuris gerai užbaigia!

Nors P. Kerševičiaus obalsis teisingas, tačiau mums šiuo taipu svarbiau ką rašo jo kun-kurentas:

— Iki pabaigai sausio gavau aštuonis naujus narius — rašo gerb. K. Zorskas iš Scranton, Pa. — Sekantį mėnesį bus dukart tiek! Kartą pradėjus dirbti, negalima nustoti, kol konkurso skiriamas aukso gabalas netupės mano kišeniuje, nors dėlei to reikėtų 30 kuopa iki 1,000 narių davaryti. Atmin-kite, kad skrantoniškiai juokų nedaro!

Ką į šitai atsakys ponas Prezidente? Ar dar negana aišku, kad SLA. daruotojai juokų nedaro ten, kur rimtas darbas yra reikalingas. Jeigu tik vienos kuopos organizatoriai bailesniam žmogui gali kinkų drebėjimą įvaryti, tai ką ir bekalbėti, kuomet arti pusketvirto šimto kuopų organizatorių pradės panašias istorijas pasakoti. Nėra abejonės, kad po šito pranešimo ir SLA. Prezidentas kitaip manys apie konkurso darbuotę.

„T E V Y N Ė“

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis — Redaktorius,

307 W. 30-th St., New York City.

Via raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta vaisto ženklelių jų sugrąžinimui.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ.

Vasario 16 dieną sukančia trys metai kaip Lietuva apsiakelbė Laisva ir Nepriklausoma Valstybe. Nuo 16 dienos vasario, 1918 metų, daug kas atsimainė Lietuvos gyvenime. Tuo met nora ir drąsiai buvo ištarę: „Atstatyme nepriklausomą, demokratinius pamatus sutvarkytą Lietuvos Valstybę su sostine Vilniuje“, tačiau tuomet neturėta nei kariuomenės tos naujai gimusios Nepriklausomos Lietuvos gynimui — neturėta nei kitų tinkamų išgalių tos Nepriklausomybės auklėjimui.

Paskelbėme Lietuvos Nepriklausomybę ir patys išsiganome — sako pirmutiniai Lietuvos Nepriklausomybės Kurėjai. Išsiganod todėl, kad tuomet Lietuva buvo visa sukrutinta ir parbloškta vaivajos po žiauriaus okupanto — Vokietijos junkerio pentinuota koja. Išsiganod todėl, kad kartėvūs grumojo jiems, kurie driso Lietuvos Nepriklausomybę paskelbti, bet todėl, kad nežinojo ar tas jų prakilinus ir galingas šauksmas ras atbalsį tautos apmirusio sieloje; ar Lietuvos žmonės, ilgų amžių vergijos iškankinti, supras tą šauksmą, ar pajęs jį įvertinti!

Tačiau neapsiriko Lietuvos Nepriklausomybės Kurėjai Lietuvos liaudimi pasitikėdami. Tas jų galingas šauksmas: „Laisva Nepriklausoma Lietuva“ nuskambėjo, nualdėjo skersai ir išilgai Lietuvą ir pasiekė šaudines pastoges išbudino tautos dvasią pilksermėgių krutinėje pasislėpusią. Tuomet kilo iš kapų Lietuvos karžygių praeitis. Naujai gimusios Laisvos Lietuvos sunys pradėjo burtis ir pulkus ir skubinosi į tą šalį iš kur Tėvynei pavojus grumojo. Ėjo Lietuvos jaunėji karžygiai surudijusių ginklų nešeni, o kiti nei to neturėdami, tačiau ėjo nebedami kiek priešių yra, tiksliai klausdami, kur naujai gimusios Laisvos Lietuvos prieštai? Ir tas drąsus žygis galutinai parbloškė visus Lietuvos prieštus, išmūšė jiems iš rankų ginklą, kuriuomi jie kėsinosi pavergti Lietuvių Tautą, ir ant jų kapų sukūrė Nepriklausomą Demokratinę Lietuvos Respubliką.

Daug iškentėta... Daug vargtų ir dirbtų — daug naujų kapų Lietuvos žemėje supilta, kuriuose Lietuvos karžygiai didį darbą atlikę išsilo... Bet užtadaug ir laimėta! Juk Lietuva, beveik jokios išlaikinės spėkos neremlami, tiek daug kartų šimteriopai skaitlingesnius priešus iš savo Tėvynės išvijo — ant griuvėsių kruvos savo laisvą ir nepriklausomą gyvenimą sukūrė! Trys metai atgal kiek vienam mirties šmėkla graudėno kas driso apie Lietuvos Nepriklausomybę išsitariti, o šiandien Lietuva savo tautinėmis vėliavomis pasipuošusi Nepriklausomybės šventę švenčia! Du metai atgal Lietuvos karžygių neskaitytos jėgos net paprastų šautuvų užtektinai neturėjo, o šiandien net Lietuvos oro laivynas priešus gaudina, kurie patys pripažįsta, kad jie persilpnai su juimi kovoti ir

Lietuvos kariuomenė net galingų valstybių atstovus stebina savo sudėtimi ir išnašumu. Trys metai atgal Lietuvos žmonės žiaurųjų okupantų kankinami badą kentė, o šiandien Lietuva užtektinai duonos turi, kuomet jos kaimynai posenovei badauja. Dar taip senenas laikas, kuomet Lietuvos Atstovas Suv. Valst. gerb. Jonas Vileišis buvo kankinamas Vokiečių kalėjime, mirtimi baidomas ir vėliaus ištremtas į Vokiečių nelaisvę vien užtai, kad griežtai stovėjo už Lietuvos Nepriklausomybę, o šiandien atstovauja jau Nepriklausomą Lietuvą Kolumbijos žemėje. Ir mums, amerikiečiams, yra nemaža garbė turėti tarpe savęs vieną tų garbės vyrų, kurie į nieką neatsižvelgdami padėjo savo parašus Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą paliudydami. Laimė mums, amerikiečiams, kad mūsų džiaugsmo ašaros Lietuvos Nepriklausomybės šventę apvaikščiojant, maišosi kartu su džiaugsmo ašaromis to Asmens, kurio blakstienas suvylė pirmoji džiaugsmo ašara, kuri nukrito ant krutinės ką tik iš grabo kėlusius mūsų Tėvynės.

Taip, daug laimėta — daug sunkaus ir didelio darbo padaryta, tačiau dar nepasiekta galutinio tikslo. Dar mūsų sostinė Vilnius Lietuvos amžinybų priešių rankose, dar daug mūsų brolių vaitoja žiauriaus okupanto jungu pajungtų. Gal dar ne vienas naujas karžygio kapas Lietuvos žemėje išdėgęs, gal dar ne viena močiutė savo sunelį apraudos, kol Lietuva pasiekė savo galutinio tikslo, kad sekančių metų savo Nepriklausomybės šventę tikrojoji Sostinė Vilnius galėtų švęsti, kad visoje Lietuvoje žemelėje nei vieno okupanto ne liktų, kad visi Lietuvos sunys ir dukterys laisvai, niekieno nekludomi, galėtų Nepriklausomybės šventę švęsti. Tačiau kaip supiltieji Lietuvos karžygių kapai, taip ir naujieji, jei tokiems bus lemta išdygti, sušauks Lietuvos pilksermėgių sielą su žuvusių karžygių prakilniais darbais ir veda prie galutinės pergalės pilksermėgių būrius, kurie kol gyvi nedaleis, kad priešas mindžiotų jų sielas šventus ir brangius karžygių kapus. Ir tas laidoja Lietuvai amžinos pergalės vainiką!

PERŽVALGA

„Amerikos lietuvių pozicija Lietuvoje. — „Tėvynės“ redaktorius gavo iš Lietuvos nuo savo mokyklos draugo laiška, kuriame labai charakteringai apibūdinama Amerikos lietuvių grįžusių Lietuvos. Dauguma Amerikos lietuvių rengiasi grįžti Tėvynėn su ta mintimi, kad juos tenai laukia negirdėtos progos, kad juos tenai visi tik ant rankų nešios — kepurės nusiėmę prieš juos linguos. Tačiau nepagalvoja, ar jie yra prisirengę koki nors naudingą visuomeninį arba valstybinį darbą dirbti, ar jie pagaliaus nors koki naudingą amatą nudugnai moka. Šitame laiške tarp kitko rašoma sekančiai: „Klausyk, koki įspūdį daro Amerikos lietuvių grįžę Lietuvon. Atvirai pasakysiu — nekoki. Bent man iki šiolai nėtėko sutikti žymesnio skaitlaus amerikiečių, kuriuos būtų galima pavadinti pilnai rimtais žmonėmis, nors gyvena pačiame Lietuvos centre — Kaune. Tiesa, yra keletas rimtų ir idealių vyrų, kurie labai rimtai ir naudingai darbą Lietuvos atstatyme dirba. Bet tai tik keletas iš visų, kurie ligiol grįžo Lietuvon.“ „Dar būtų pusė bėdos jei amerikoniai (taip Lietuvoje vadinama Amerikos lietuvių) suprastų tą pagrindinį dėsni, kad žmogus tinka tiksliai tokiam darbiui, koki gali dirbti. Bet beveik visi jie vis ieško aukštų, garbingų vietų, vis ieško neatsižvelgdami ar jie tais vietomis užimtini tinka ar ne. O jau pinigų, mylėtojai — tai Dieve apsaugok. Kiekvienas tik

ir ieško progos pasipinigauti. Turbut tenai, pas jus Amerikoje, visi žmonės tik dėl pinigų gyvena? Jeigu taip, tai aš nesuprantu, ko šitie „biznieri“ važiuoja Lietuvon? Juk čionai tuo tarpu tiksliai dirbti ir skursti reikia, kad kaip nors taip brangiai apiektų Lietuvos Nepriklausomybę išlaikius. Gaudagrašiai yra didžiausia Lietuvos sunkenybė. Ir Amerikonai tų gaudagrašių skaitlinę žymiai padidina. Ypač visokių jų bendrovių įgaliojimai — tai tikri mekleriai! Iš tikrųjų mes stebimės, kad Amerikos lietuvių organizavo bendrovės netam, kad Lietuva pagalbėjęs atstytai, bet tam, kad Lietuvą išnaudojus. „Sutinki amerikoną, tai tik klausyk kai jisai giriasi. Rodosi pasaulinis filosofas. Ir kalbėtojas ir politikas ir net geras kritikas. Tai tas Lietuvoje negerai, tai to perdaug, o šito permaža. Bet parašė vieną sakinį ir tuojau pamatai, kad žmogus jokio pamatinio apsvietimo neturi. Na pasakyk drauguži, ar tinka žmogus kokiam nors aukštesniai vietai, kuris net savo prigimtoje kalboje ir nei jokioje kitoje nemoka taisykliškai parašyti nei vieno žodžio? Nors, mes gerai suprantame tais sunkias aplinkybes, kuriose seniaus Lietuvos žmonės augo ir nekalbinaime jų, kad nemoka taisykliškai rašyti, bet tegul nesistengia kiti mokinti, ko patys nemoka. Pagaliaus kaip sau norit, bet juk negalima skaityti žmogaus pilnai apšviestu, kuris jokioje kalboje nei rašyti, nei skaityti žmoniškai nemoka.“

Dabar beabejonės bus aišku kiekvienam, ko yra verti tie pasiskundimai, kad Amerikos lietuviams grįžusiems Tėvynėn, nedaleidžiama aukštesnių vietų užimti. Už nemokėjamą taisykliškai rašyti daugiausiai kalti patys Amerikos lietuvių, nes čionai, ypač didesniuose miestuose gyvenantieji, gali lengvai susirasti progą pasimokinti taisykliškai rašyti ir skaityti. O kiek Amerikos lietuvių tarpe yra tokių, kurie šitų kiekvienam žmogui būtinų dalykų moka? Ir tai yra vien tik apsilėdimas. Amerikos lietuvių atkreipte rimtos domos į šitai!

„Nepiraita ginklų lietuviams sukilimui. — „Naujienos“ darydamos išvadas iš paskutiniojo bolševikiškų gaivalų suokalbio Kaune išduoti Lietuvos vyriausybę ir Lietuvą pavesti globon Rusijos bolševikų, šitai išreiškia:

„Išrodo tad, kad bolševikiški gaivalai Lietuvoje norėjo padaryti ginkluotą valdžios perversą. Musų skaitytojai žino, kad mes anaipol negiriame Lietuvos valdžios, bet pritari slaptiems samokslams prieš valdžią ir ginkluotiems maištamais mes taip pat negalime. Tokiose samoklose ir maištuose nėra jokios prasmės; jie tik duoda progą valdžiai aštriai persekoti savo prieštus ir demoralizuoja minias.“

„Cera ar negera yra Lietuvos valdžia, bet ją išrinko žmonės. Norint tokią valdžią prašalinti, reikia darbuotis, kad patys žmonės taptų atlikti. O to atsiekti galima, šviečiant ir organizuojant juos. Kada pačių žmonių valia prašalins netikusią valdžią tada bus jėga geresnei valdžiai sutverti.“

„Jeigu-gi valdžią nuvers bursų samokslininkų, susitarusių slapta ir neatsižvelgiant į žmonių minias, tai ir naujoji valdžia bus sudaryta, nedalyvaujant žmonių miniams. Ką-gi ji tuomet gali geru nuveikti?“

„Valdžia neturinau pritarimo žmonių minios, visuomet esti despotiška. O despotizmas, nežiurint ar jisai cina iš viršaus ar iš apačios, yra netikęs dalykas.“

Nėra abejonės, kad toksai „Naujių“ nusistatymas yra pilnai rimtas ir kiekvienas darbo žmogus principu su juimi sutiks. Tačiau „Tėvynės“ skaitytojams tas nenaubanybė, nes šitoki nusistatymą linkui Lietuvos politinės padėties „Tėvynė“ senai skelbia. Visas skirumas yra tiksliai tame, kad seniaus „Naujienos“ „Tėvynės“ redaktorių užtai vadinavo atstovų „siaurųjų dešiniojos buržuazijos reikalų“, o šiandien pačios tokį nusistatymą pareiškia.

„Bereikalingas Piktumas. — „Garsas“ begaliniai užsirusino ant „Tėvynės“ redaktoriaus, kam „Tėvynė“ karts nuo karto

pranešanti Amerikos lietuviams apie tamsius klerikalių darbus Lietuvos reikaluose. Labiausiai „Garsui“ nepatiko kam „Tėvynė“ paskelbė, kad tula Amerikos lietuvių grupė nutariusi artintis prie „katalikiškos“ Lenkijos ir reikalauja išduoti to kunigo vardą, kuris „Tėvynės“ Redakciją apie tokį nutarimą paimformavo.

Nors mums labai nemalonu polemizuoti su tokiąs laikraštinkais, kurie savo visus argumentus vien pasikiliojimo žodžiais remia, tačiau šiuo tarpu gerb. „Garsas“ redaktoriui pasakysime štai ką: visiškai nesvarbu kas pasakė, tiksliai svarbu ką pasakė. O svarbiausiai — kad tas pasakymas yra teisingas! Pasiskaitykite „Drauge“ tilpusią gabriadą ir praneškite savo skaitytojų žiniai, kuriuo fikslu tokia šlišksti provokacija vedama priešais Lietuvos valstybę ir kuriuo tikslu „Draugo“ Redakcija taip garbina tos gabriados autorius. Taipgi pasiskaitykite savo pakraipos laikraščiuose, kurie iki debesių iškelia didžiausį Lietuvos šmeižiką Paderevskį ir garbina Lenkų tautos „prakilnumą“. Pagaliaus pasiskaitykite pereitame „Tėvynės“ num. korespondenciją iš Pittstono, kurioje aprašoma kokias gražias „prakalbas“ Amerikos lietuviams jų partijos vadas, kun. Jakaitis, riečia. Kurio tikslu taip informuojami Amerikos lietuvių apie Lietuvos padėtį? Ar nemalonų gerb. „Garsas“ redaktorius į tai atsakyt.

Vietoje kolonijų, rimtai pagalkvokite kokių priemonių turėtumėte imtis, kad apvalius savo partiją nuo neištikimų Lietuvai gaivalų, o tuomet nereikės nei „Tėvynėi“ nei jokiam kitam laikraščiui Tamstos taip nepakenčiamo jūsų partijos vardo minėti.

„Tarptautinė Lietuvos prekyba. — Dauguma Lietuvos laisvės priešių tvirtina, kad Lietuvai bus sunku išsilaikyti kaip nepriklausomai valstybei, nes ji neturinti užtektinai žalos medžiagos išdirbystėms ir todėl prisiėms daug kas importuoti iš užsienio. Tiesa, kad Lietuvai reikės daug kas importuoti iš užsienio, tačiau Lietuva turi daug ką ir eksportuoti į užsienį. Jeigu dabar, kuomet Lietuva, tokį kritišką momentą pergyvena ir tai eksportas perviršija šimtais milijonų auksinių importų, tai ką ir bekalbėti, kuomet Lietuva pradės normalum gyvenimu gyventi.

Pagaliaus reikia priminti, kad nėra tokios šalies pasaulyje, kuri galėtų apseiti be didesnio ar mažesnio importo. Pavzdžiui paimkime kad ir pačias Suv. Valst., kurios rodosi ir iš dirbinių turi per pilnai, nes jau kelintais mėnuo bedarbė viešpatauja, ir visokios žalos medžiagos turi, tačiau pereitais metais turėjusi importo už \$5,279,000.000. Nors jos eksportas perviršija arti 3 milijonus dolarių importą, tačiau tas liudija, kad net tokia turtinga valstybė kaip Suv. Valst. ir tai negalė apseiti be tokio žymaus importo.

Todel nėra ko perdaug nusiminti, kad Lietuvai prisiėms daug kas importuoti ir yra begalo nerimta tvirtinti, kad vien delto Lietuvai bus sunku išsilaikyti kaip nepriklausomai valstybei.

Lenkų vyriausybė, užimtoje Lietuvos teritorijoje, ėmėsi ardyti gelžkelius. Tarp Turmono ir Švenčionių stočių gelžkelių bėgiai nuimami ir rengiami si juos išvežti. Lietuvos Vyriausybė siunčia prieš tai protestą Tautų Sąjungos Kontrolės Komissijai, esančiai dabar Vilniuje.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTEI PAMINĖTI

...pabiro šuviai, ir vadas, kaip jaunas pakirstas medis, griuvo ant Nemuno tilto. Griuvo ir, aukludamas save Tėvynei, amžinai užmigo. Priešas į Tėvynę ėjo jau tik per jo kuną.

Pastaraisiais trimi metais Lietuva daug pergyveno. Šitie trys metai sudaro gražiausią naujai atgimusios Lietuvos istorijos dalį. Daug kentėta, daug dirbta, bet užtadaug ir daug laimėta! Iš nieko — ant pelenų kruvos, ant gruvėsių mūsų Tėvynės gražių sodybų sukurta Nepriugulminga Jaunoji Lietuva. Ir šitoki pastebėtinai milžiniška ir sunkų darbą tiksliai tvirtas pasiryžimas, tiksliai išstvermingas lietuviu būdas galėjo padaryti.

Kokiose sunkiose aplinkybėse kėlėsi iš grabo Jaunoji Lietuva ir kurė savo laisvą nepriklausomą gyvenimą, tai tą žino tiksliai tie žmonės, kuriems buvo lemta ant savo pečių taisyti visas sunkenybes pakelti. Nei vienas Amerikos lietuvių negali tinkamai atpasakoti tų sunkenybių — tai gali padaryti tiksliai tie (ir tai nevisi), kurie pergyveno tas tragedijas, tas sunkias valandas, kuriomis nutiestas Jaunajai Lietuvai kelias į Nepriklausomybę. Todel mes čionai perspausdiname žodžius tų žmonių, kurie savo akimis matė, kurie savo rankomis dirbo, kurie su visa siela atsidavę kurė savo Tėvynei Nepriklausomybės rumus.

Štai ką pasakė pernai N pulko vadas to pulko metinės sukaktuves apvaikščiojant:

— Prieš metus — prabilo pulko vadas, — aš išlipau iš traukinio su dviem karininkais ir dviem kareiviais — tai buvo visos mūsų pulkas. Kauno miesčionys, net žvilbilai ant stogų ir tie iš mūsų juokėsi. Vokiečiai stačiai „kiaulėmis“ vadindavo. Ir kas užsėdėdavo lietuvišką kareivio kepurę, be maž ko, rizikavo savo gyvybe. Man bevažiūjant iš P. miestelio, nekartą prazvimbė pro ausį kulipka, paleista kurio nors Lietuvos „geradėjo“. Prieš metus mūsų liaudis dusavo po vokiečių letena, o dabar, šiandien, savo pulko sukaktuves mes švenčiame ant vokiečių kapų! Prieš metus mes labai, labai mažą teturėjome ginklų, tik „gerų kaimynų“ vokiečių bei bolševikų dėka, dabar mes apgyeriai apginkluoti ir apredyti... Ateis valanda, kada kiekvienas pulko kareivis, vietoje šautuvo, turės kulksvaiddį. Prieš metus nuplyšusiomis kelnėmis vaikščiodavome, o dabar kiekvienas nebaisiai apsisaisęs. Kaip senovės gadyne, taip ir šiose dienosie mūsų lietuviu vardo turės drebėti visi Lietuvos prieštai. Mes tolei neišleisime ginklų iš savo rankų, kolei neišvysime iš Lietuvos visų priešių. Broiliai! Atsiminkime, kad mūsų sostinė Vilnius priešė nagoaus!

Nuo bolševikų, vokiečių, bermontininkų mes gavome visą amuniciją, o dabar pareikalavime apyskaitos iš bajorų lenkų darbų... ir tik tuomet pasilsės mūsų ginklas.

Kaip pernai šituo patim laiku reikėjo rengtis kovoje su mūsų sostinė Vilnių, taip ir šiuomet jie patys obalsiai pilnai atitinka mūsų gyvenimui. Tačiau nėra mažiausios abejonės, jog Lietuva pasiekė savo galutinio tikslo — ketvirtą mešinę savo Nepriklausomybės šventę iškilmingai apvaikščios savo tikrojoji sostinė Vilniuje. Nesa tie Lietuvos karžygių kapai, kurie yra pasididžiavimu mūsų Tėvynės istorijos, neduos ramumo gyviesiems Lietuvos sunams, kol nebus galutinai pasiektas tikslas, kol nebus išvytas paskutinis priešas iš šventos Lietuvos žemelės. Štai vienas iš tų daugelio kapų:

UŽ LAISVĘ.

(Karininko Juozapavičiaus paminėjimui).

„Eina garsas nuo rubežiaus“...

Eina ir žadina šimtmečiais vargintą, slopintą lietuvių tautos sielą. Eina garsas, ir jo tolimi, tartum užburti, bet lietuviui suprantami balsai, kaip saldžios svajonės, kaip paslapties pasakos, skirsdama iš ateities bedugnės, lengvai banguodami plaukia į širdies gilumas. Plaukia į tas gilumas, kur nuo visų engėjų šimtmečiais slepiamas degė tėvynės meilės aukuras, kur švito brėkštantišios aušros viltis.

Lietuvos jaunikaits girdi tą laisvės garsą, iš vargo, miego bunda įsiai. Jo krutinėje liepsnoja meilė, jo ausyse skamba saldžios garso vylionės:

— Per kančias į laisvę, per kančias į laimingą ateitį.

Ir negal jis toms vylionėms atsispirti. Nušvitęs, kaip giedras rytas, jis kelias ir eina. Eina ten, kur broliai rikiuojasi, kur krutinėmis priešus atremti jie rengiasi, kur garbingą tėvynės laisvės vėliavą kelia. Veltui rauda senoji motutė, veltui verkia skaisti mergužėlės, jų ašaros krinta ant tėvynės aukuro ir dar didesnę kovos ugnį bernelio krutinėje kuria. Ir veržias bernelis pirmyn; savo jaunos karštos krutinės Lietuvos laimėi nesigali.

— Per kančias į šviesią ateitį!... O gal sugrįšiu, nežysiu...

Taip dar tik pernai veržės pirmyn vienas tų mūsų brolių, kurių kunai jau po kapų vėlėna išsilo. Taip žygiavo 1-jo pėstininkų pulko vadas Antanas Juozapavičius. Ėjo pilnas vilties, pasižventimo ir vasario 13 d. (1919 m. „Tėv.“ Red) žuvo, kaip žiauria ranka nuskintas žiedas, vos išvydęs pirmuosius aušros spindulius ir lauktojo saulėtekio nepamatus. Pasiryžo ir žuvo.

A. A. Karininkas ANTANAS JUOZAPAVIČIUS.

Vokiečiai siaučia, plėšia ir kankina žmones. Rusų bangos vis gilyn ir gilyn į Lietuvos plotus veržias: jau jos užliejo Vilnių, jau ritas ant Kauno. Kraujas, ašaros, prapūltis. Ir nėra, rodos, pagalbos, nėra vergovės galo. Tik ten tolimam Alytaus kampely debesiuose spindi kažkokia žvaigždutė, tai užgesta, tai vėl jos spinduliai mirga: ten aušros statydams krutinę 1-s pulkas Lietuvos vėliavą kelia. Mato tą vėliavą rusai ir savo purvuose suteršti ją ruošias; mato vokiečiai ir tyčiojas, juokias. Tačiau vokiečius pirmas ta vėliava sunkiai užgavo, pamokė.

Vasario 9 d. pulko vadas, karininkas Juozapavičius, sodina daboklėn 3 vokiečius plėšikus. Subruzdavo vokiečiai: ar girdėtas daiktas, — Lietuvos „klumpiai“ Geležinės divizijos kareivius suima? Nuginkluot, išmušt lietuvius! Ir vėkare, temstant, kulksvaiddžiais, granatoms apsiginklavę vokiečiai puola mūsų kareivines: apsupa „Pontonus“, neranda areštuotųjų, lekia į „Saratovo“ kareivines, kame pulko štabas, kame pats vadas.

Nenusigasta mūsų vadas. — Vyrai, prie ginklų! — suunkna. Ir akymirkšnyje mūsų dar retos grandinės užima nurodytas vietas. Tartum medžių nukritę lapai, prisiplaka prie žemės mūsų jaunuoliai. Aptilo viskas, apmirė. Tik kraujas ausyse trinkė, tik širdis plakos. O vokiečiai ir pėsti ir raiti veržias į vidurį mūsų grandinių. Jau nuo arklių lipa, kulksvaiddžius ant karnelio stato ir į štabą kreipia. Ir kaip perkunas giedroje skamba mūsų kamanda:

— Į kulksvaiddžius, kuopa!... — Alt, alt! — nesavo balsu surinka vokiečiai, keldami aukštyn rankas. Suprato, kad patys atsidūrė spąstuose. Iš kairės ir dešinės, priekio ir užpakalio išdygo mūsų durtuvai.

— Ginklus žemyn! — ir visas vokiečių narsumas išnyko. Karininkų rankose suplevėsavo baltos skarelės; kareiviai, kaip vienas, sudėjo ginklus. Arkliai, kulksvaiddžiai, — viskas atsidūrė musiškių rankose.

— Kas su mumis bus? — klausinėja išsiganę vokiečiai.

— Pas vadą juos, greičiau pas vadą! Ir vokiečių karininkai atsidūrė štabe pas vadą.

— Mes stovinčių Alytuje vokiečių dalių parlamentarai. Reikalaujam areštuotuosius paleisti ir protestuojam prieš tokį su mumis elgimasi, — atrėžė kiek atsipeikę vokiečiai.

— Parlamentarai?... Tai parlamentarai!

Ė, ką čia kalbėti... ne mums senos, eiropinės armijos kariškius parlamentarizmo taisyklių mokyti! Jūs, karininkai, duokit man istorinį faktą, kuomet apsiginklavę parlamentariai puolė tuos, su kuriais tartis turėjo. Ne garbės, bet brutališkumo etika perimtas jūs žygis. O su netekusiais garbės, aš, lietuvis, negaliu tartis. Mano jums atsakymas: dar šiandien bučiau jusų žiniai atidavęs areštuotuosius, bet kuomet sumanėte mus puliti, tai šito nebus. Aš juos paleisiu tik tuomet, kuomet pats rasiu reikalingu. Jus gerai pažįstu, tačiau palieku jums laisvas rankas. Šiandien dar galite mus antrą kartą puliti, bet perspėjau: su mumis bus visa Lietuva ir už meiliausią pasikėsinimą atsidursite „faterlande“.

— Vyrai, atiduokit jiems ginklus!

Šitas „atiduokit ginklus“ buvo skaudžiausias vokiečiams smugis. Jie pajuto tas galingas mūsų dvasios jėgas, kurių į instanciją armijai jau visiška truko, ir nusilenkė prieš mus: pasiėmė savo ginklus ir išsidangino, nei žodžio neprabilę, o rytmetį jų generoliai, atvykę į štabą, atsiprašinėjo už taip „nemalonų incidentą (nesusipratimą)“.

Tai pirmas mūsų laikų Lietuvos istorijoje atsitikimas, kuomet sukilusių savo laisvę ginti tėvynės sunų vadas jos garbę ginklų apgynė.

Pats tas vadas buvo nelaimingas žmogus kas žingsnis, — kančia, jei ne dvasios tai kuno. Rusai bruzda, juda, su vokiečiais kažkokias dekybas vada, bare vis drąsėsi, vis tankiau ir tankiau prieš mus užtvares jų žvalgai nardo.

Vasario 11 d. vakare, a. a. Juozapavičius rengiasi barą aplankyti. Sėda į arklį. Tas stulga apsisuka, stoja piestu ir, kaip pakirstas, aukštinielkas griuva. Vėlionis visu sunkumu krinta ant įšalusios, suledėjusios žemės. Pribėgu, keliu. Atsigavo. Sunkiai, skaudžiai atsiduso, paeiti negali.

— Kas arkliai? — paklausė. — Jeigu kojų nemusilaus, tuoj tegul jį man paduoda.

Patariu ir barą pavaduotoją pasiūsti, o pačiam prigulti. Bet vadas nei klausyt nenorė — greičiau į arklį... Ir nuvargusį, sumuštą, negar-

LIETUVIŲ PILIEČIŲ SAJUN-
GOS VYRIAUSIOS VALDY-
BOS PRANEŠIMAS.Delei L. P. Sajungos skyrių at-
stovų suvažiavimo.

Sausio 12-tą d. 1921 m. buvu-
siam L. P. Paskolos veikėjų su-
sirinkime, buvo nutarta sukelti
antrą Lietuvos Gynimo Pasko-
lą. Nutarta prie šios paskolos
įvestingai prisirengti, todėl
Lietuvos Misija ir Lietuvos At-
stovybė Amerikoje yra išreišiu-
sios pageidavimą, kad visos
Amerikos liet. organizuotos jė-
gos susikcentruotų ir pilnai
susitartų prie šio didelio valsty-
binio darbo. Prie šios paskolos
turės dirbti ne tik paskolos sto-
lys, bet ir visos kitos organiza-
cijos, o ypačiai Lietuvos Pili-
ečių Sąjunga, kaip pusiau val-
stybinė organizacija, turėtų rim-
tai prisidėti prie šio didelio dar-
bo. Tam tikslui L. P. Sajungos
Vyriausia Valdyba turėjo susi-
rinkimą ir nutarė suaukėti L.
P. Sajungos skyrių atstovų su-
važiavimą, New York'e, vasario
24-tą d. 1921 m. Kur įvyks
posėdis, bus paskiau paskelb-
ta. Šiame suvažiavime bus
svarstyti ir aptarti šie klausimai:

a) Lietuvos Gynimo Paskolos
darbo planas ir kokių būdu L.
P. Sąjunga turi prisidėti prie
šio didelio valstybinio darbo.
b) Pranešimas iš jau nuveik-
tų L. P. Sajungos darbų, atskai-
ta apie įvykų ir išlaidų, prane-
šimai Valdybos apie atliktus
darbus, pranešimai atstovų iš
viets.

c) L. P. Sajungos laikraščio
klausimas.

d) Darinkimas reikalingų na-

rių į L. P. Sajungos direktoria-
ta.

Virš pažymėti yra principia-
liai klausimai svarstymui šia-
me suvažiavime. Gal but, kad
rasis ir kitų reikalai tinkami
apkalbėjimui, bet tas bus vė-
liaus pateikta dienotvarkėn.

Antrašą posėdžių svetainės
vėliaus paskelsime.

Atstovų išrinktų vardus teik-
sitės priųstie Centrai.

Lietuvių Piliiečių Sąjungos
Vyriausia Valdyba,
162 W. 31-st Street,
New York City.

NEPALIAUKIME STIPRINĖ
LIETUVOS SAVO AUKOMIS.

Vilnius dar nėra nuo lenkų okupa-
cijos paliosuotas. Lenkai tebeturi
užėmę didelę Lietuvos dalį. Jokios
paliaubos su Lenkais delei Želigo-
skio išvairo nepirgelbsti. Nors bu-
vo pasiūlytos Lenkams nuolaidžia-
sios sąlygos, bet lenkai nesutiko ir
net nėra pranešama, kokias savo są-
lygas jie „ponai“ Lietuvai yra pa-
siūlę. Kaskart gaunama daugiau
žinių apie lenkų kariuomenės okupu-
tą Lietuvą žiaurumus. Iš to viso
išsivada yra gana aiški: prisieki kovo-
ti, nes demokratinei sutvarkytai
Lietuvai nėra galimybes garuoti
su „poniška“ Lenkija susitarti.
Prie tokios kovos reikia tinkamai ruo-
šis. Taip nusimano visa Amerikos
lietuvių dauguma ir todėl be paliau-
bos aukuoja įvairiems Lietuvos gy-
nimo reikalams ir šiaip įvairioms
labdarybės įstaigoms.

Aukavo ir daug kas siuntinėjo
per Lietuvos Misiją, kuri jau pas-
kelbė visų aukų sąrašą už 1020 m.
bet šių aukų reikia ir toliau ir to-
del šių aukų prašoma aukuoti ir sius-
ti per Lietuvos Atstovybę, per jos
New York'o ofisą, Lithuanian Re-
presentative, 162 West 31-st Street,
New York City. Visiems aukuo-
tojams bus prisiūniami pakvitavimai,
aukautojų sąrašai bus skelbiami laik-
raščiuose ir panaudojami kiti būdai.

d) Darinkimas reikalingų na-

visuomenės kontrolės užtikrinimui.

Pačių aukų paskirstymas tuo tar-
pu padalinamas į šias grupes:

I. Lietuvos Gynimo Komitetui skir-
iamos yra visos aukos, kaip tai
Lietuvos nuo lenkų paliosuotumui,
Lietuvos Rytų atvadavimui, įgijimui
ginklų, amunicijos, visokių karo
reikmenų, visokių partizanų būrių ir
laisvatorių organizavimui, Gelži-
niam Vilkiui ir kitiems krašto gyny-
mo reikalams. Aiškiai nepažymėtos
aukos bus skiriamos Lietuvos Gy-
nimo Komitetui, kaip vyriausiai
Lietuvos visuomenės įstaigai, kuri
rūpinasi Lietuvos nepriklausomybės
apginimu. Be to specialios aukos ple-
bisito laimėjimui Lietuvos Rytuose,
į kurias reikia kreipti ypatingos do-
mės, bus lygiai pavidamos Lietuvos
Gynimo Komitetui.

II. Lietuvos Šauliam skiriamos vi-
sos aukos Lietuvos Šaulių organi-
zacijos reikalams, kaip laisvatorių
ir pasiųstųjų Lietuvos nepriklaus-
omybės gynijai, veikiančių karo
metu po karo vadovybe kaip šiaip
fronto, taip ir už fronto.

III. Lietuvos Raudonamjam Kry-
žiui skiriamos visos aukos kariškių
(karių) padėjai pagerinti ant fronto,
sužeistų kariškių apūpinimui, gydy-
mui, ir paskui jų pačių ir jų šeimi-
nų užlaikymui. Be to, Lietuvos
Raud. Kryžius rūpinasi ir šiaip ligo-
niamis ir vargstantiems tiek pagal-
bą, aprūpinti juos maistu, drabužiais.
Jeigu aukotojams rūpi idant jų au-
kos būtų sunaudojamos išimtinai mu-
sų kariuomenės geresiam aprūpini-
mui, sužeistųjų kariškių gydymui ir
t. t., tai gali pažymėti, jog šios au-
kos skiriamos „kariškių reikalams“.
Jeigu kur nors yra renkamos aukos
Lietuvos Raud. Kryžiui, tai svarbu,
kad tos aukos tiksliai šiai įstaigai
ir tektų.

IV. Našlių želdinimui visos aukos
bus siunčiamos ne atskirai vienai ar
kiti kokiai prieglaudai, bet Socialės
Apsauginio Departmentui, kuriai su-
sižinojys ir pasitaręs su vietos prie-
glaudų vedėjais privalo tinkamai au-
kias aukas tarp visų prieglaudų pas-
kirstyti. Pati Lietuvos Atstovybė
šių pinigų tarp prieglaudų skirstyt
neapsima, negu tik persiūnia, jeigu
tos aukos bus įskaitai vienai ar kiti
įstaigai paskirstos.

V. Lietuvos Švietimo Reikalams

primamos aukos Aukštesniųjų Kur-
sų Kauno Mokyklai arba Vilniaus
Universitetui ir įvairioms švietimo
įstaigoms. Visos tos aukos yra siun-
čiamos per Švietimo Ministeriją įvar-
dytoms mokslo įstaigoms.

VI. Lietuvos Valstybės Išdū skir-
iamos yra visos aukos, pavidamos
apskritai Lietuvos valstybės reika-
lams. Žymiausia dalį šių aukų tu-
rės sudaryti įplaukos nuo Lietuvių
Piliiečių Sąjungos organizacijos, ku-
ri dalį savo įeigų skiria Valstybi-
niam Lietuvos Fondui. Šios Valst.
Fondo įeigos pirmos eilės turės ci-
ti Lietuvos Nepriklausomybės pripa-
žinimo išgavimui Amerikoje ir kitur.
Prie šio darbo ypač svarbu pridėti
daugiau pastangų.

Reikia spėti, jog ilgai nusi-
ras daug kitų reikalų. Šelpkite, bro-
liai amerikiečiai, kiek ištesdami, o
visas pačios Lietuvos Atstovybės
rupesnis tebus tik tame, kad grei-
čiausiai tas aukas kur reikia pasiūti
ir kad nei vienas centas iš tų Jūsų
aukų nenuieitų kur į šalį.

J. Vileišis,
Lietuvos Atstovas Amerikoje.

S.L.A. REIKALAI

IŠ S.L.A. KUOPŲ DARBUOTĖS.
78 kp., So. Omaha, Nebr., laips-
niškai kyla ir narių skaitliniai ir sa-
vo įtaka vietos lietuvių tarpe. Pa-
galiaus ir vietos lietuvių pradeda
susirasti ir atskirti juoda nuo bal-
to. Seniaus, koki 3 metai atgal, sa-
kydavom, kad S.L.A. yra „bedieviska“
organizacija ir kitokius nukius
plepėdavo. Bet dabar jau visi pa-
matė S.L.A. vertybę ir suprato, ko-
kią milžinišką naudą ši organizacija
neša savo nariams. Ir štai sausio
9 d. kuopos susirinkime prisirašė
net 7 nauji nariai. Tai yra geras
apsireikšimas, kuris pridūoda kuop-
pos nariams energijos ir noro dar-
buotis šios garbingos organizacijos
labui. Laiku dviejų pereinčių mėne-
sių prisirašė 12 naujų narių.

Taipgi aukščia minėtame susirin-
kime kuopa nutarė sušūti puikų agi-
tatyvų veiklę „Susiprato“. Pamatę
vietos lietuvių realaus gyvenimo ei-
gą, kas labai ryškiai perstatoma ši-
tame veiklėje, dar labiau supras-
tūting reikalą prigulėti prie pašai-
nos ir apdraudimo organizacijai. To-
del kiekvienas vietos lietuvis buti-
nai turi pamatyti šitą veiklą lo-
siant.

Sekantis S.L.A. 87 kp. susirinkimas
įvyks vasario 13 d., 2 val. po pietų,
p. Armoškos salėje, kerte 36 ir U.
gatvė. Malonėite visi nariai at-
silankyti ir savo draugus atsiveskite
prirašyti prie S.L.A.

87 kp. korespondentas.

87 kp., So. Omaha, Nebr., stengia-
si visomis jėgomis pralenkti kitas
kuopas savo darbu. Perteitis 1920
metais surengė du balų ir vienas
paskaitas su programu gražių pa-
marginimų. Paskaitų tema buvo:
„Reikalingumas prigulėti kiekvie-
nui S.L.A. ir kokią naudą jisai ne-
ša savo nariams.“ Paskaitą skaitei
kuop. pirmininkas V. J. Sabaliauskas.

Ačiū nekurių mūsų kuopos narių
darbštumui, nuo 1 d. sausio iki šiol
kuopa paugo nuo 64 iki 75 narių.
Ypač pastaruoju laiku vietos lietu-
viai labai pradėjo interesuotis S.L.A.
Štai pereiname susirinkime, 9 d. sa-
sio, prisirašė net 8 nauji nariai.
Taipgi girdėtis, kad ir ant sekančio
susirinkimo norinčių prisirašyti yra
nemažas skaičius. Taigi linksma
daroši matant, kad pagaliaus lietu-
viai pradeda suprasti naudą, kokią
suteikia S.L.A. savo nariams.

Taipgi reikia paminėti, kad 87
kuop. užlaiko knygyną ir ačiū kny-
giaus — J. Lubausko darbštumui pa-
duodama nemažai knygų, nes žmo-
nės su noriu pakeičia naudingas kny-
gas. Tai tokių kultūros sėklų mūsų
kuopa sėja tarpe vietos lietuvių.

Nors kuopa finansiskai nėra turin-
tinga, tačiau pereiname susirinkime
užsiminus bandito Želigooskio vardą,
to begėdiškos mūsų Tėvynės krau-
gerio, tad 87 kp. iš savo izdo paa-
kavo 50 dol. Lietuvos Gynimo Ko-
mitetui. Taipgi prabilus kelis žo-
džius ir narius gerb. K. Laučiai, kad
neatsisakyti kiekvienas geros valios
lietuvis savo Tėvynę gelbėti, ir pe-
rėjus per susirinkimus narius J.
Strazdū, nors ir neskaitytas buvo
susirinkimas tačiau sudėjo dar
\$44.50. Tokiu būdu \$94.50 pasiūsta
per Lietuvos Misiją Lietuvos Gy-
nimo Komitetui.

Išrinkta nauja 1921 metams kuop-
pos valdyba iš darbėjų ir energingų
narių, kurion įeina net 4 moterys.
Mat kuopos narės-moterys darbuoja
si ranka rankon su vyrais.

Kuopa susirinkimus laiko antrą
nedėdienį kiekvieno mėnesio, 1 val.
po pietų, J. Armoškos salėje, kerte
36 ir U. gat. Prašomi atsilankyti
visi nariai ir tie lietuvių, kurie ne-
rėtų prisirašyti prie S.L.A.

F. Binkevičius — prot. rašt.

211 kp., Mahanoy City, Pa, susirin-
kime, nariai vienas kitą paragindami
siję 17 dol. aukų Lietuvos Raud.
Kryžiui, kurias pasiuntė per
Lietuvos Misiją.

Tai yra gražus apsiereikšimas ir
gera pradžia padaryta. Reikia tikė-
tis, kad mūsų kuopa ir ant toliaus
šituo puikumu keliu eis, nes dabar
yra labai svarbus momentas ir viso-
kia finansinė parama mūsų Tėvynėi

kuolabusiai reikalinga. Nes dabar
sprendžiasi Lietuvos likimas —
žutubinė kova vedama už jos ne-
priklausomybę, todėl pareigia kiek-
vieno tikro lietuviu visomis išgalėmis
remti savo brolius mirtinai kovo-
jančius.

Zig. Karkauskas — rašt.

NETEISINGAS PRANEŠIMAS.

„Tėvynės“ No. 2, S.L.A. narys da-
ro neteisingą pranešimą iš Kulpi-
mont, Pa. sakdamas, kad vietni-
sės S.L.A. kuopos neįvyko susirinki-
mas, kuris turėjus būti gruod. 26 d.,
pereinčių metų. Tame pranešime sa-
koma, kad buvęs susitaręs šį kalno ke-
letas alūcio mylėtojų atėjo į kuopos
susirinkimų vietą ir čia radę dar ke-
lis narius nusivedė į Lietuvių Klubo
sklepa ir ten „laikė mitingą.“ Da-
lykas išstikrųjų buvo šitokis: sėlė,
kur kuopa visuomet laiko susirinki-
mus, buvo šalta — pečius nepakur-
tas, tad tūli nariai pavadino į klubo
kambarius, kurie yra visuomet gerai
apsildomi. Visų sutarta ir nueta ir
minėtą vietą, kur ir įvyko kuopos
susirinkimas. Šitas susirinkimas bu-
vo tiesotas ir pusėtinai skaitlingas,
kuriam net ir moterų dalyvavo.
Šitame susirinkime išrinkta nauja
kuopos valdyba ir pavaryta agitaci-
ja, kad nariai, kiek kas išgal, pa-
aukotų Lietuvos Šauliam. Šitas ži-
noma negalėjo patikti tiems mūsų
kuopos nariams, kurie priešingai Lie-
tuvos gelbėjimui, todėl jie sutarė
šaukti kitą nepaprastą susirinkimą.
Gi kaslink knygų, tame pranešime
minėtų, tai išstikrųjų dalykas šitai
buvo: gerb. Lengvinas, kuris globo-
jo šitas knygas, turėjo greitai laiku
išvažiuoti į kariuomenę, tad knygas
pavedė gerbiamui Tannio ir Sodačio
žinion. Jeigu tame buta netvarkos,
tad užtai vieno Lengvino kaltinti
negalima. Taipgi ir už kitą buvusį
kuopoje betvarkę, daugiausiai
kaltinti tie nariai, kurie išstikimus kuop-
pos narius „alūcio mylėtojais“ ap-
šaukia.

Bronius Barkauskas.

AMSTERDAM, N. Y.

Sausio 30 dieną, tuojau po pietų,
įvyko Dr. D. Alseikos prakalbos.
Žmonių prisirinkimo pilnutelė sveitai-
nė. Kalbėtojas labai dažnai buvo
pertraukiamas rankų plojimu ir gra-
žiai nupusakojo apie Vilnių, kaip į
atvadotini iš lenkų, apie visą Lie-
tuvos kovą už savo nepriklausomybę,
apie visą dabartinį Lietuvos padė-
jimą ir t. t. Aukų surinkta Vilniaus
atvadavimo reikalams \$174.57. Susi-
rinkusieji nemažai aukavo kai po
5 ir 10 dolarių. „Varpo“ Bendrovės
akėjų taipgi paduota apie 20.

Ten buvęs.

ŽODIS I LIETUVOS ATSTA-
TYMO BENDROVĖS
ŠERININKUS.

Liet. Ats. Bendrovės šerinkinai
malonės atkreipti domos į ateinantį
Bendrovės šerinkinį metinį suvaži-
vimą, kuris turi įvykti vasario mėne-
sioje. Kiekvienas šerinkas privalo
prisigyti savo balsus „proxies“ ir lai-
kų ir turite siųsti pažymėjimą kam
jūs pavadate savo balsus. Kitaip
jūs balsais pasinaudoja direktoriai
ir suvažiavę šerinkinai negali jų
perbalsuoti todėl Bendrovės reikalai
ėsti sprendžiami tiksliai keletos žmo-
nių ir tas pačiai bendrovei neina ant
sveikatos.

Taipgi kiekvienas butinai turi pasir-
rūpinti savo balsą pervesiti patikėti-
niausiam savo draugui, jei pats nega-
li suvažiavimui pribūti. Geriausiai
siųsti atstovus iš savo kolonijos.
Atminkite, kad jeigu jūs neįrašote
„i proxy“ vardo to žmogaus, ku-
riam savo balsus pavadate, tai jūsų
balsais pasinaudoja tie žmonės, ku-
rie bendroveje šitas vietas sau su-
sisuko. O jeigu savo balsą nepave-
date niekam, tuomet nesusirinkia už-
tektinas skaičius balsų (kvorum) ir
negali susirinkimas įvykti. Taip jau
įvyko sausio 11 d. O juk tas pada-
ro nemažai bereikalingų išlaidų šeri-
ninkams, kurie rūpinasi bendrovės ge-
rove ir nori ją ištraukti iš politike-
rių nagų ir atvesti į tikrą biznio ke-
lią, kad iš jos būtų nauda ir Lie-
tuvos atstatymui ir pelnas patiems šeri-
ninkams.

Šerinkinai! Pasistengkite kiekvie-
nas savo balsą panaudoti, kad patai-
sius mūsų bendrovės reikalus. At-
minkite, kad be jūsų balso nebus ga-
lima to padaryti, nors ir labiausiai
to norėtų tie, kuriems bendrovės rei-
kalai prie širdies stovi.

Pr. Rimkus.

ATSKAITA
KOMITETO VILNIAUS AT-
VADAVIMUI REMTI UŽ
SAUSIO MĖNESĮ.

Iplaukos:
Manchester, N. H. 66.55
Sausio 9 d., Hartford, Conn. 132.09
Sausio 11 d., New Britain,
Conn. 104.25
Sausio 14 d., Union City, Conn. 72.55
Sausio 16 d., Waterbury,
Conn. 100.00
Sausio 16 d., New Haven,
Conn. 100.40
Sausio 18 d., Bridgeport, Conn. 67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

66.55
132.09
104.25
72.55
100.00
100.40
67.15

Sausio 19 d., Ansonia, Conn. 36.15
Sausio 24 d., Elizabeth, N. J. 72.90
Sausio 30 d., Amsterdam,
N. Y. 174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

36.15
72.90
174.57

PRANESIMAS.

SLA. 5-to apskrčio New York ir New Jersey valstijų yra šaukiamas metinis suvažiavimas ant 27 d. vasario, 1921 m., S. L. A. name, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Malonėkite priguliūnos kuopos prie apskrčio, prisijūti atstovams ant minėtos dienos. Taipgi yra kviečiamas visos kuopos minėtų valstijų atrast reikalingumą prisidėti prie taip naudingo darbo, kokį atlieka SLA. apskrčiai ir prisijūti atstovams. Atstovai malonėkite jį laiką prabūti, nes po šios prasidės lygiai pirmą val. po pietų.

5-to apskrčio valdyba:

Pirm. A. Montvila.
Skr. F. V. Zubrickas,
193 Grand st., Box 135,
Brooklyn, N. Y.

Kuopu Susirinkimai

Linden, N. J. SLA. 285 kp. susirinkimas įvyks 12 dieną vasario, ant Ogiroad st., pas Vincą Gudelį. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apsvarytini. Taipgi atsiveskite ir naujų narių prisijūnį.

Brooklyn, N. Y. SLA. 76 kp. susirinkimas įvyks 12 d. vasario, 7 val. vakare, 27 Hudson ave. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų apsvarytini ir atsiveskite naujų narių prisijūnį. Sekr. A. Sendrauskis, 48 Hudson Ave.

ŠYPSA.

Šypsa yra gyvenimo skanumas. Mums ji reikalinga, kad pašalinus mūsų dienų apsiniaukimą. Šypsa kartais verta milijono dolerių ir vienas iš daugelio patarimų, kuriuos Elbert Hubbard siūlė mums, yra verčiausias sekmintis: „Juokis! Juokis! Juokis!“ Tačiau mes galime šypsotis ir juoktis tik tuomet, kai mūsų upas nėra pavertęs kokio nors vidurio nesmagumo, ir štai dėl ko mums reikalingas Trinerio Kar-tusis Vynas, tam tinkama gyduolė, kuri išvalo vidurius ir palaiko juos švariais. Pagelbsti virškinimui, pašalina apetitą ir sugrąžina normalę veiklą visam kūnui. Jūsų aptiekorius ar vaistų parduotuvė užla-

ko savo sandėlyje visas Trinerio gyduoles. Dabar yra sezonas gerųjų uždegimų, todėl mes primename jums apie Trinerio Antiputrin, kuri yra geriausia gyduolė gargaliavimui, užtektinai atskiedus (viena dalis Trinerio Antiputrin ir 3 dalys šilto vandens) greitai jums pagelbės. Joseph Triner Company, Chicago, Ill. New Yorko atstovybė: 340 E. 71-st St.

VINCAS AMBRAZEVIČIUS
AGENTAS LAIVAKORČIŲ IR
PINIGŲ SIUTIMO.

Išdirbu pasportus į Lietuvą važiuojantiems ir padarau palidijimus (afidavitus) iš Lietuvos atvažiuojantiems. Taipgi legalizuoju visokių dokumentus (daviernastis) kaip Notaras Lietuvos valdžios užtvirtintas.

Sifkortes ant geriausių laivų.
Pinigų siuntimas užtvirtintas.
V. AMBRAZEVIČIUS,
SLA. Narys
178 Ferry St., Newark, N. J.
Tel. Market 5599 M.

GEORGE MATULEWICH

ATTORNEY-AT-LAW
Room 810
National State Bank Building,
180 Broad Street, Newark, N. J.
Telephone 4256 Market

KAZYS KRAUČUNAS

ADVOKATAS IR NOTARAS
403 LYON BUILDING,
SEATTLE, WASH.
Turio pilnas tiesas visuose su-duose. Priėmimo ypatingai vesti provas į kitas valstijas ant pakvietimo. Taipgi duodu patarimus per laiškus.

SKAITYKIT IR PLATIN
KIT „TEVYNĖ“.

KURSAS NUPUOLĖ

Tai geriausia proga daug auksinių į Lietuvą nusiųti. Greitume nusiatimo pinigų nieks su manim negal lenkty-niuti; visiems pinigų siuntė-jams pristatau kvitas su parašais priėmėjų pinigų.

Laivakorčių agentura į Lie-pojų, Hamburgą ir visur.
Pasai kelionei į Lietuvą.
Padarymas lietuviškų doku-mentų.

Pinigų siųskite per pašto Money Order. Rašdami pridėkite 2 c. stampą ir visados adresuokite:

P. MIKOLAINIS,
53 HUDSON AVENUE,
BOOKLYN, N. Y.

DOVANA SAVIEMSIEMS

Geriausia dovana saviems, tai pinigų pasiųsti į Lietuvą. Dabar yra gera proga, nes pinigai pigūs. Už pinigus gali gauti viską, o be pinigų nieko. Nusiuntimas greitas ir garantuotas. Reikale siunčiam per telegramą. Laivakorčių Agentura į Liepoją, Hamburgą, Brėną, Rotterdamą, Antverpą, į Lietuvą ir iš Lietuvos atitraukiamie šeimynas.

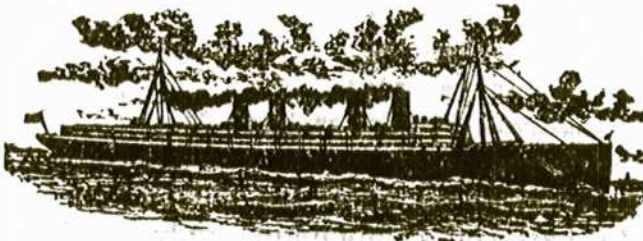
Padarymas Pasų kelionei ir kiti dokumentai pavedime dalių, pir-kime ir pavedime. Pinigų siųskite per pašto Money Order. Rašdami pridėkite 2c. stampą del atsakymo.

JUOZO AMBRAZIEJAUS AGENTURA,
168 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 4548 Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Narys.

PARDUODU LAIVAKORTES ANT GERIAUSIŲ LAIVŲ
I LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS.

Visi norintieji važiuoti į Lietuvą, pirmiausia gaukite PASPORTUS. Dabar pasportai yra išduodami ant viso meto.

Kas nori atsiim-ti savo gimines iš Lietuvos, tam yra reikalingi tam tikslui padaryti popie-riai „Afidavitai“. Visame jums patarnaus

A. S. TREČIOKAS
195 ADAMS STREET, NEWARK, N. J.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

42 BROADWAY, NEW YORK CITY.
TIESI Kelionė Be Persidimo IŠ NEW YORKO
Per LIBAVĄ Arba HAMBURGĄ-EITKUNUS

I LIETUVĄ

Laivai išplaukia kas 14-ta diena

Dideli dviejų sriubų pašto laivai išplauks:

S. S. POLONIA	Vasario 15
S. S. LITUANIA	Kovo 4
S. S. ESTONIA	Kovo 16
S. S. POLONIA	Kovo 30

Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų mieste.

J. SKRITULSKAS

NOTARIUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius cigarus. Parduodu laivakortes ant visų li-nijų, kur tik kas nori ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pi-nigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau daviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokių reikalus su Rusijos valdžia. Užlaikau svetainę mi-tingams ir veselėjimams iš tolimųjų miestų galima atsiskaityti laiškais.

26 Broad Street, New Britain, Conn.
Telephone 550

AMATNINKAI
LIETUVA IR AMERIKA

PAJIEŠKAU PATYRUSIŲ AMATNINKŲ.

Mechanikų prie išdirbystės fabrike ir del sutaisimo GAŽINIŲ INŽINŲ repair šapose, kur varo Automobilius, TRAKTORIUS, MOTORCYKLIUS ir kitas įvairias mašinas.

Mes išmokinam pilnai aplink Gazinius ir Gasolinius Automobi-li Inžinus, kursai yra į TRIS svarbes dalis paskirtas.

MECHANIZMAS — Kaip i-steigti, palei plenus. Pa-žeidimai ir kaip išrasti juos, išsėdes sutaisyti per praktišką plėtojimą kožno be vieno studento po prie-žiūra Instruktorio.

ELEKTRA IR MAGNETIZ-MAS — Kaslink reikalin-giausia Gazinių ir Auto-mobilius mašinų.

VAŽINĖJIMAS — Kaip pas-toti EKSPERTU SOFE-RIU.

Pabagė musu mokyklos pilną kursą, turite prozą pasinaudoti vienu iš dviejų amatų — Mechaniko arba Soferio. GVARANTUO-JAM Licence ir išduodam dvkai DIPLOMA. Mokinam erynai lie-tuviškai ir angliškai. Instruktorius paženklinas ekspertas — TYCHNEVIČIUS.

Mokykla atidaryta nuo 9 iki 9. Subatoms tik iki 5.
Nedėlioms nuo 10 iki 3.
TYCHNEVIČIAUS TECHNIKOS AUTOMOBILIŲ
MOKYKLA,
293 Ave. B., Cor. 17 Street, New York City.
Telephone — 5406, Stuyvesant.

ŠVEDISKAI AMERIKONISKA LINIJA

24 STATE STREET, NEW YORK CITY.
Greitas pasažierinis patarnavimas iš New Yorko per
Gothenburgą, Švediją, į

LIEPOJŲ IR RYGA

S. S. DROTNINGHOLM išplauks vasario 10 dieną
S. S. STOCKHOLM išplauks kovo 10 dieną.
Trečia klasa į LIEPOJŲ arba RYGA \$145; į REVE-
LI \$150 ir \$5 taksu. Trečios klasos pasažieriai patalpina-ma į kajutas del 2-4-6 žmonių.

Delei laivakorčių ir informacijų pasportų gavimui, kreipkitės į VIETINIUS AGENTUS.

ATIDAI LIETUVIŲ
DYKAI

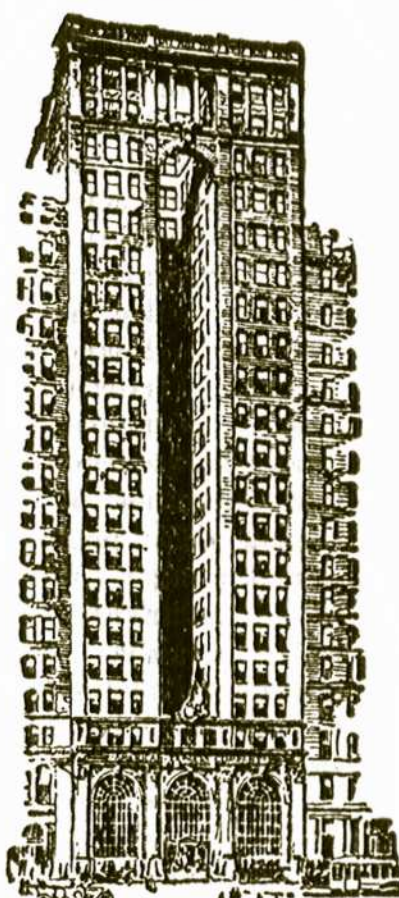
suteikiame paaiškinimus, kaip geriau važiuoti tėvynėn ir išdirbame paspor- trumpiausiam laike.
Partraukiame iš Lietuvos gimines ir pažįstamus.
Laivakortes važiuoti krajun ir iš krajaus; siuntimas ir mainymas pinigų; primama pinigų ant padėdum ir mokamas nuostimta.

HENRY C. ZARO,

3 Ave. Cor. 6 Street, Dept. L. 4, New York, N. Y.

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Isteigta 1841 m. Kapitalas
\$18,000,000.00.

Vyriausios Ofisos American
Express Co., 65 Broadway
New York.

Puikus pinigų persiuntimo patar-navimas į Lietuvą, kuris buvo pa-laikomas rupestimi American Ex-press Kompanijos prieš karę, vėl ta-po atnaujintas keli mėnesiai tam at-gal.

Sugrįžę palidijimais rodo, kad pinigai siunčiamajam asmeniui išmo-kėta 1 3 savaites. Mes išmokame markėmis, kurios yra legaliais pin-gais Lietuvoje. Musų kainos yra žemos, o musų patarnavimas yra atsakantis.

American Express Kompanija isteigta 1841 metais ir turi imokėto kapitalo \$18,000,000.00 ir persiunčia Europon daugiau siuntinių, negu bi-le viena finansinė istaiga. Pasibuda-vojo nuosavą 21 augsto namą prie žemutinės Broadway, New Yorke, kuris yra žionai parodomas ir kuria-me kompanijos vyriausias ofisas tel-pa.

Naudokite musų „Money Orde-rus“ užmokėjimui bilu šioje šalvie ir Kanadoje. Visokių svetimų val-stybių pinigų turime pardavimui. Kuomet siunčiate kur nors pinigus, tad reikalaukite American Express Kompanijos palidijimų. Jos yra atdrauda priešais praužimus.

Kreipkitės į bile musų agenturą ar ofisą American Railway Express Company, arba kreipkitės ar rašykite sa-vo kalboje į

Foreign Money Order Department,

AMERICAN EXPRESS COMPANY,
65 Broadway, New York.

Kiti New Yorko adresai:

118 West 39-th Street 18 Chatham Square.

Rašyk į Depot Quar-
termaster

Brooklyn, N. Y., 59-th
Str. ir First Ave.
Boston, Mass., Army
Supply Base.
Chicago, Ill., 1819 W.
39-th Str.
Atlanta, Ga. Transporta-
tion Bldg.
San Antonio, Texas.
San Francisco, Cal.
SURPLUS PROPER-
TY BRANCH
Office of the Quarter-
master General,
Munition Bldg.,
Washington, D. C.

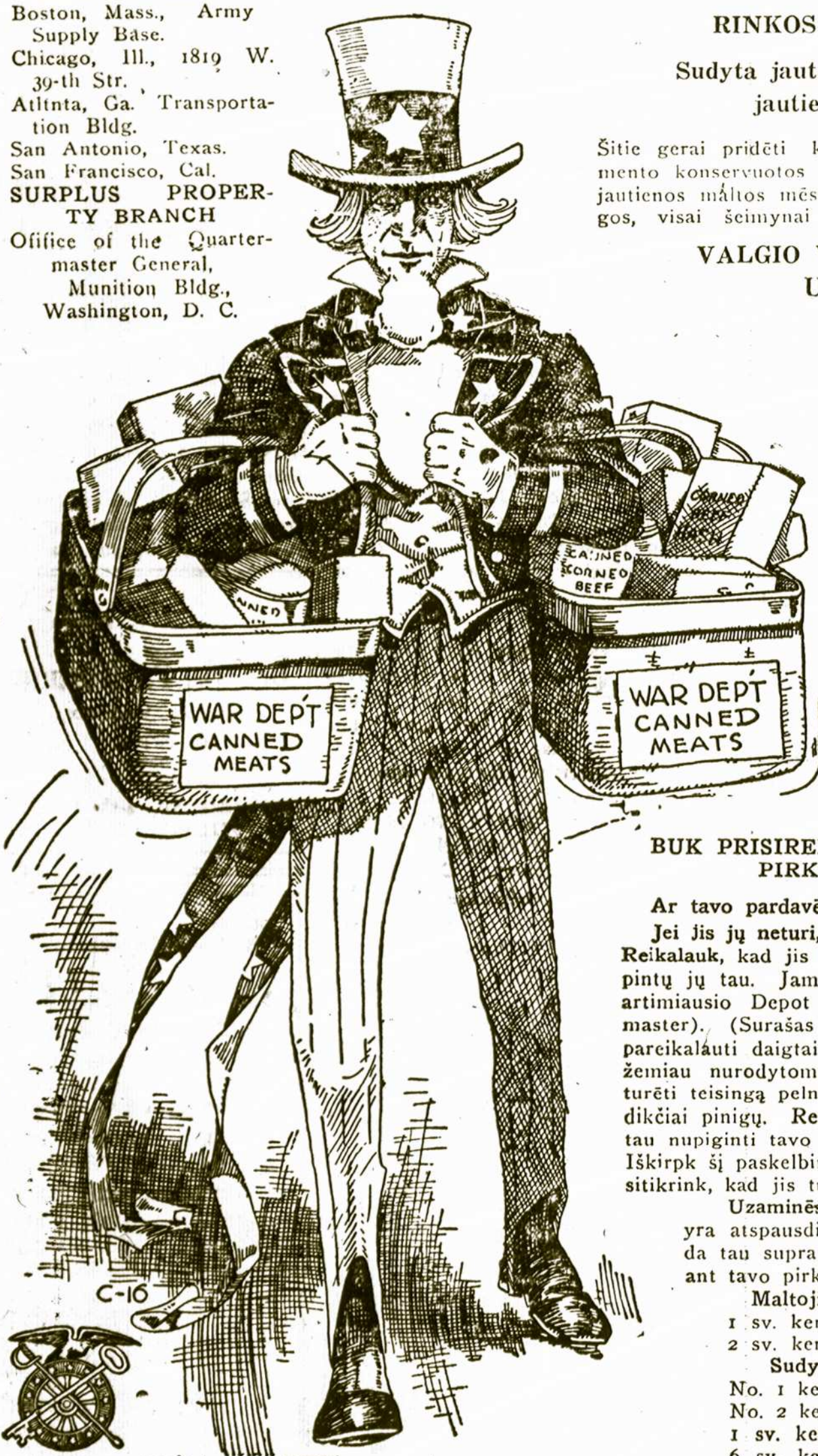
Dėdės Samo

RINKOS KREPSYS

Sudyta jautiena ir sudyta
jautiena kapota

Šitie gerai pridėti krepsiai Karės Depart-mento konservuotos Jautienos ir sudytos jautienos miltos mėsos, garšijos ir maistin-gos, visai šeimynai paruoš

VALGIO VISAI DIENAI.
UZ VIENĄ DOLARĮ

Parankus supakavi-mas ir pigumas kai-nos leidžia apsiur-pinti maistu visai žiemai už prieina-mą kainą.

BUK PRISIRENGES REIKALUI
PIRK DABAR!

Ar tavo pardavėjas turi tų daigtų?
Jei jis jų neturi, paklausk DELKO?
Reikalauk, kad jis be atidėjimo par-pintų jų tau. Jam reikia tik užsakyti iš artimiausio Depot Prizirėtojo (Quar-termaster). (Surašas jų čia paduos). Jo pareikalauti daigtai bus greitai pristatyti, žemiau nurodytomis kainomis. Jis gali turėti teisingą pelną ir dar tau sutapsys dikčiai pinigų. Reikalauk, kad jis gelbėtų tau nupiginti tavo gyvenimo išlaidas. Iškirpk šį paskelbimą ir parodyk jam. Už-sitikrink, kad jis tuoj veiktų.

Užaminės (wholesale) kainos yra atspausdintos žemiau. Jos duoda tau supratimą, ką gali sutuopyti ant tavo pirkinių.

Maltoji Sudyta Jautiena
1 sv. kenas, 15c. už keną.
2 sv. kenas, 30c. už keną.

Sudyta Jautiena
No. 1 kenas, 15c. už keną.
No. 2 kenas, 27c. už keną.
1 sv. kenas, 18c. už keną.
6 sv. kenas, \$1.00 už keną.

Koks Yra Duodamas Rabatas
Rabatas ant visų kenuotos mėsos perviršio pirkinių nuo 15 d. lap-kričio, 1920, duodamas yra sekan-tis:

\$250 iki \$1,000 net
1,001 iki 2,500 5 nuošimčiai
2,501 iki 4,000 10 nuošim.

4,001 ir viršiaus 20 nuošim.

Valdžia apmokės pervežimą gelž-keliu, imant visu vagonu, į visas Suvenytų Valstijų vietas, kurios yra toliau kaip 20 mylių nuo siun-timo vietos.

PIRKINIO KUMULIA TIVIS APSKAITLIIVIMAS:

Kada pirkiniai pasiekia \$50.001, — 24% net; kada pirkiniai pasie-kia \$100.001, — 28% net; kada pirkiniai pasiekia \$500.001, — 32% net; kada pirkiniai pasiekia \$1,000.001 ir viršiaus, — 35% net.

Pirkite ją skryniomis

Karės Departamento Konservuotos Mėsos.

Dr. Richterio Galingas Šeimyninis Linimentas!

Pain-Expelleris
yra naudojamas, su-viršum per 50 metų, beveik visose pasau-lio valstybėse.

Nuo reumatiškų skausmų, neuralgi-jos, apslubimo, nik-sterėjimo, raumenų nuvarginimo ir greit-tam pašalinimui ankstyvo persilimo, šitas senas, ištikimas šeimynos draugas suteikia neapkauiuo-jamą pagalbą.

Kiekvienas aptie-
korius parduoda
Pain-Expellerį. Ta-
čiaus, visvien persi-
tikrinkite, ar gau-
nate tikrąjį su Inka-ro vaizbaenkliu.

Jokių kitų neprimi-
kite, kaip netikrų ir neteisėtai sufabri-
kuotų.

Kaina
35c. ir 70c.
už bonką.

F. AD. RICHTER & CO.,
3rd Ave. & 35th St.,
Brooklyn, New York

United American Lines
Hamburg American Line

TIESIOG IŠ NEW YORKO I HAMBURGĄ

Trumpiausias susisiekimas su visomis dalimis Centralinės Europos

LAIVAS „MOUNT CLAY“ SENIAUS BUVES
PRINCE EITEL FRIEDRICH

IŠPLAUKS Subatoj, 19 Vas. 12 val. Nuo Pier No. 7
Ketverge, 31 Kovo North River
NEW YORK 2 val. po pietų.

Reguliariai savaitiniai išplaukimai po to bus su laivu Hansa (ex-Victoria Luise) ir naujais laivais:

S. S. „MOUNT CARROLL“ S. S. MOUNT CLINTON“
BAYERN WUERTEMBERG

Kajutos su 2, 4 ir 6 lovom visuose šiuose garlaivuose. Specialiai valgyimo, rukimo ir sedėjimo kambariai ir pasivaikščiavimo vietos ant viršaus laivų

pavedami trečios klasos pasažieriams
Užregistravimui vietos rašykite į bile autorizuota agents arba į
39 BROADWAY, NEW YORK CITY.